УДК 336.717
Храпкіна В.В., д.е.н., професор
Макіївський економіко-гуманітарний інститут

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

У статті наведено теоретичне узагальнення та практичні результати аналізу діяльності комерційного банку в період економічної та соціально-політичної нестабільності.
Ключові слова: аналіз банківської діяльності, балансові показники банківської установи, фінансові результати банку, економічні нормативи банківської діяльності

Khrapkina V.

MODERN THEORETICAL AND APPLIED ASPECTS OF THE ANALYSIS OF A COMMERCIAL BANK ACTIVITIES

The article deals with the theoretical generalization and practical results of the analysis of commercial bank activities in the period of economic and social-political instability.
Key words: analysis of banking activities, balance sheet ratios of a bank, financial results of a bank, economic specifications of baking activities.

Храпкина В.В.

СОВРЕМЕННЫЕ ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРИКЛАДНЫЕ АСПЕКТЫ АНАЛИЗА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КОММЕРЧЕСКОГО БАНКА

В статье представлены теоретическое обобщение и практические результаты анализа деятельности коммерческого банка в период экономической и социально-политической нестабильности.
Ключевые слова: анализ банковской деятельности, балансовые показатели банковского учреждения, финансовые результаты банка, экономические нормативы банковской деятельности

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Сучасний етап розвитку банківської системи України характеризується посиленням негативних тенденцій. Основним стримуючими чинниками розвитку банківського сектору є складна економіко-політична ситуація в країні, негативна динаміка основних макроекономічних індикаторів, висока вартість гривневого ресурсу, домінуючі девальваційні процеси. Так, питома вага прибуткових кредитних організацій за підсумками І півріччя 2014 зменшилася з 88,9% до 79,8%, власний капітал банків зменшився на 7,36%. Також спостерігається зниження ліквідності та платоспроможності банківської системи, протягом І півріччя 2014 року обсяг грошових коштів зменшився на 17,46%.

У період економічної нестабільності та інфляції, коли багаторазово посилюються системні ризики в банківській сфері і виникає загроза сталого і динамічного розвитку економіки в цілому, значимість аналізу банківської діяльності зростає, що і визначає актуальність теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Дослідженню теоретичних питань та прикладних аспектів аналізу банківської діяльності присвячено праці багатьох вітчизняних і зарубіжних економістів.

Зокрема, вагомий внесок у розвиток теорії та практики аналізу в банківському бізнесі зробили Л.Г. Батракова, А.М. Герасимович, О.В. Дзюблюк, О.П. Жарковська, А.А. Мещеряков, В.І. Міщенко, А.М. Мороз, І.М. Парасій-Вергуненко, Л.О. Примостка, К.Є. Дж. Маршалл, П. Роуз, Дж. Сінкі та ін.

Однак накопичений науковий досвід потребує переосмислення відповідно до специфіки банківської діяльності та особливостей ведення банківського бізнесу в

умовах економічної і політичної нестабільності і високого рівня всіх видів банківських ризиків.

Такі умови функціонування вимагають від банків ефективного управління наявними фінансовими, матеріальними та трудовими ресурсами, що потребує запровадження науково обґрунтованої системи аналізу банківської діяльності.

Цілі статті. Мета статті - здійснити теоретичне узагальнення та розглянути практичні аспекти аналізу діяльності комерційного банку в умовах нестабільної загальноекономічної та соціально-політичної ситуації

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Дослідження теоретичних засад аналізу банківської діяльності потребує розуміння сутності категорії «аналіз банківської діяльності».

Жарковська О.П. визначає аналіз як елемент управління банком спрямований на оцінку діяльності банку в цілому і по окремих напрямках на основі порівняння фактично досягнутих результатів або з запланованими, або з результатами минулих періодів, або з результатами кращих банків [1, с. 21].

Герасимович А.М. вважає, що аналіз банківської діяльності є системою спеціальних знань, пов'язаних із дослідженням тенденцій усебічного розвитку, науковим обґрунтуванням планів і управлінських рішень, контролем за їх виконанням, оцінкою досягнутих результатів, а також пошуком, вимірюванням і обґрунтуванням резервів підвищення ефективності фінансових показників діяльності банку [2, с. 9].

Батракова Л.Г. в своїй праці звертає увагу на те, що економічний аналіз діяльності банку являє собою систему спеціальних знань, пов'язаних з вивченням фінансово-економічних результатів діяльності банку, виявленням чинників, тенденцій і пропорцій господарських процесів, обґрунтуванням напрямків розвитку банку [3, с.12].

На думку Мещерякова А.А. фінансово-економічний аналіз у банківській сфері – це науково-практична діяльність, спрямована на збір, обробку й інтерпретацію даних про фактори, під впливом яких виникають ризики і складаються результати діяльності банку [4, с. 375].

Парасій-Вергуненко І.М. вважає, що аналіз діяльності банків — це комплексне вивчення комерційної або іншої діяльності окремих банків, їх угруповань або банківської системи в цілому, яке полягає в пошуку необхідної інформації, її обробці та економічній інтерпретації отриманих результатів з метою прийняття управлінських рішень [5, с. 20].

Наведені науково-теоретичні підходи мають певні розбіжності до визначення поняття «аналіз банківської діяльності». Проте, дослідження термінології, що характеризує аналіз банківської діяльності, дає підставу стверджувати, що аналіз є найважливішою самостійною функцією управління, методологічною основою прийняття управлінських рішень, невід'ємною частиною фінансового менеджменту, інструментом фінансового планування та моделювання поточної і перспективної діяльності банків.

Проведення ефективного аналізу банківської діяльності передбачає виконання ряду умов. Ключовими умовами є достовірність і точність інформації, котра використовується при аналізі, а також його своєчасність і завершеність.

Кінцева мета проведення аналізу полягає у виявленні в банку проблем на якомога більш ранніх стадіях їх формування.

Загальну схему аналізу діяльності банку представлено на рисунку 1.

Рис. 1. Схема аналізу банківської діяльності

Практика свідчить, що оцінка діяльності комерційного банку за такими функціональними складовими як аналіз зовнішніх чинників впливу на діяльність банку та аналіз ефективності менеджменту досить ускладнена, оскільки більшість з них не піддаються чіткій формалізації.

Найбільш конкретне уявлення про ефективність банківської діяльності надають саме фінансові характеристики.

Система показників, котрі використовуються для оцінки фінансової складової банківської діяльності, згрупована в аналітичні пакети по наступних напрямках аналізу:

- динамічний та структурний аналіз балансових показників банківської установи (аналіз активів, зобов'язань та власного капіталу банку);
- динамічний та структурний аналіз показників звіту про фінансові результати **(**оцінка доходів, витрат, прибутку та рентабельності банку);
- аналіз дотримання економічних нормативів, встановлених НБУ.

На прикладі аналізу фінансової складової діяльності ПУАТ «Смартбанк» розглянемо можливості, які дає аналіз фінансової звітності для визначення рівня ефективності функціонування банківської установи.

Аналіз активних операцій банку виконується з точки зору виявлення їх доходності, ступеня ризику та ліквідності.

Активи ПУАТ «Смартбанк» станом на 01.07.2014 складали 335,833 млн. грн.. ПУАТ «Смартбанк» віднесений до 4-ї групи за класифікацією Національного Банку України. Динаміка частки в активах і зобов'язаннях банківської системи України за період з 01.01.2012 по 01.07.2014 наведена в таблиці 1.

Таблиця 1.

Динаміка активів та зобов'язань ПУАТ «Смартбанк» та банківської системи України [6, 7]

Показники	01.01.2012	01.01.2013	01.01.2014	01.07.2014	Відхилення 01.07.2014-01.01.2012	Темп приросту, %
1	2	3	4	5	6	7
Активи банку, млн. грн.	231,638	610,185	567,934	335,833	104,195	44,98
Активи банківської системи. млн. грн.	1054272,287	1127179,379	1277508,651	1305363,137	251090,850	23,82
Частка банку в активах системи, %	0,022%	0,054%	0,044%	0,026%	0,004%	
Зобов'язання банку, млн. грн.	110,998	308,711	264,357	16,281	-94,717	-85,33
Зобов'язання банківської	898785,345	956983,118	1084909,687	1127158,543	228373,198	25,41

системи, млн. грн.						
Частка банку в зобов'язаннях системи, %	0,012%	0,032%	0,024%	0,001%	-0,011%	-

Результати проведеного аналізу, представлені в таблиці 1 дає змогу стверджувати, що динаміка активів і зобов'язань ПУАТ «Смартбанк» та їхніх часток на ринку в період з 01.01.2012 по 01.07.2014 була неоднорідною. Найбільш вдалим періодом для банку був 2012 рік, за підсумками якого приріст активів склав 2,6 рази, а обсяг зобов'язань збільшився в 2,8 рази. За підсумками 2013 року (за період з 01.01.2013 по 01.01.2014) відбулося зменшення обсягу і активів, і зобов'язань банку, яке продовжувало тривати і в першому півріччі 2014 року. В цілому, за період з 01.01.2012 по 01.07.2014 активи ПУАТ «Смартбанк» зросли на 44,98% (активи банківської системи України збільшилися на 23,82%), а зобов'язання банку зменшилися на 85,33% (тоді як зобов'язання банківської системи зросли на 25,41%). Відповідним чином змінилася і частка банку на ринку. Частка ПУАТ «Смартбанк» в активах банківської системи України станом на 01.07.2014 складала 0,026%, а в зобов'язаннях системи частка банку становила 0,001%. Тобто, частка ПУАТ «Смартбанк» в активах банківської системи України зросла за вказаний період на 0,004 п.п., а частка банку в зобов'язаннях системи зменшилася на 0,011 п.п.

Таким чином, станом на 01.07.2014 частка ПУАТ «Смартбанк» в активах і зобов'язаннях банківської системи України була незначною.

Більш детально склад та динаміку активів банку представлено в таблиці 2.

Таблиця 2.

Динаміка активів ПУАТ «Смартбанк»

Показники	01.07.2013, тис. грн.	01.07.2014, тис. грн.	відхилення, тис. грн.	Темп приросту, %
Грошові кошти та їх еквіваленти	82340	8462	-73878	-89,72%
Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку	226	-	-	-
Кошти в інших банках	-	-	-	-
Кредити та заборгованість клієнтів, у тому числі:	448088	322132	-125956	-28,11%
- кредити та заборгованість юридичних осіб	418885	319817	-99068	-23,65%
- кредити та заборгованість фізичних осіб	29203	2315	-26888	-92,07%
Резерви під знецінення кредитів та заборгованість клієнтів	188800	110207	-78593	-41,63%
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	295	431	136	46,10%
Відстрочений податковий актив	-	17	-	-
Основні засоби та нематеріальні активи	6974	4 603	-2371	-34,00%
Інші фінансові активи	39498	106	-39392	-99,73%
Активи, всього:	578570	335833	-242737	-41,95%

Аналітичне дослідження динаміки активу банку дозволяє зробити наступні висновки:

Активи ПУАТ «Смартбанк» за період з 01.07.2013 по 01.07.2014 зменшились на 41,95% або на 242,737 млн. грн. і склали 335,833 млн. грн. Переважна більшість

основних статей активів банку протягом зазначеного періоду також продемонструвала низхідну динаміку, а саме:

- обсяг кредитів та заборгованості клієнтів ПУАТ «Смартбанк» скоротився на 28,11% або на 125,956 млн. грн. і склав 322,132 млн. грн., при цьому портфель кредитів юридичних осіб зменшився на 23,65% або на 99,068 млн. грн. до 319,817 млн. грн., а зменшення кредитів та заборгованості фізичних осіб становило 26,888 млн. грн. або 92,07%, в результаті чого їхній обсяг склав лише 2,315 млн. грн.;
- обсяг резервів під знецінення кредитів та заборгованість клієнтів банку на 01.07.2014 становив 110,207 млн. грн., що на 41,63% або на 78,593 млн. грн. менше, ніж на 01.07.2013;
- грошові кошти та їх еквіваленти скоротились на 89,72% або на 73,878 млн. грн. і станом на 01.07.2014 їхній обсяг складав 8,462 млн. грн., а частка в активах банку була на рівні 2,52%;
- стаття активів «Основні засоби та нематеріальні активи» зменшилась на 34,00% або на 2,371 млн. грн. до 4,603 млн. грн.;
- інші фінансові активи банку скоротилися на 99,73%: з 39,498 млн. грн. станом на 01.07.2013 до 106 тис. грн. станом на 01.07.2014;
- станом на 01.07.2014 в порівнянні з 01.07.2013 обсяг дебіторської заборгованості щодо поточного податку на прибуток зріс на 46,10% і склав 431 тис. грн.

Аналіз даних таблиці 2 показав, що кредитний портфель є основним доходним активом ПУАТ «Смартбанк». Так, станом на 01.07.2014 в структурі активів ПУАТ «Смартбанк» найбільшу питому вагу займали кредити та заборгованість клієнтів — 95,92%. В структурі кредитного портфеля банку за період з 01.07.2013 по 01.07.2014 відбулися наступні зміни: частка кредитів юридичних осіб зросла з 93,48% до 99,28%, тоді як частка кредитів фізичних осіб зменшилась з 6,52% до 0,72%.

Загальну оцінку масштабів діяльності банку дає дослідження змін в структурі балансового капіталу та його складових (таблиця 3).

Таблиця 3.

Динаміка власного капіталу ПУАТ «Смартбанк»

Показники	01.07.2013, тис. грн.	01.07.2014, тис. грн.	Відхилення, тис. грн.	Темп приросту, %
Статутний капітал	300000	300000	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	5502	16086	10584	192,37%
Резервні та інші фонди банку	1483	3466	1983	133,72%
Власний капітал, всього	306985	319 552	12567	4,09%
Пасиви, всього	578570	335 833	-242737	-41,95%

Станом на 01.07.2014 власний капітал ПУАТ «Смартбанк» становив 319,552 млн. грн., що на 4,09% або на 12,567 млн. грн. більше, ніж станом на 01.07.2013. Джерелами поповнення власного капіталу банку стали такі статті балансу як «Нерозподілений прибуток» і «Резервні та інші фонди банку». Так, за період з 01.07.2013 по 01.07.2014 нерозподілений прибуток банку зріс в 2,9 рази (або на 192,37%), а збільшення резервних та інших фондів банку склало 133,72%. У відповідності з наведеною динамікою змінилася питома вага вказаних статей у структурі власного капіталу банку. Так, частка нерозподіленого прибутку збільшилася на 3,24% (з 1,79% до 5,03%), а частка резервних та інших фондів банку виросла на 0,60% (з 0,48% до 1,08%).

Статутний капітал ПУАТ «Смартбанк» станом на 01.07.2014 складав 300 млн. грн., що становить 93,88% власного капіталу банку. За період аналізу обсяг статутного капіталу ПУАТ «Смартбанк» не зазнавав змін, при цьому його частка у власному капіталі банку знизилась на 3,84 п.п.

Зростання власного капіталу банку відбувалося на фоні значного скорочення обсягу його зобов'язань (на 255,304 млн. грн. або на 94,01%). В результаті, за період з 01.07.2013 по 01.07.2014 пасиви ПУАТ «Смартбанк» зменшилися на 41,95% (з 578,570 млн. грн. до 335,833 млн. грн.).

Основним чинником впливу на ефективність діяльності банку є можливість банку отримувати прибуток, тому наступним напрямком аналізу банківської діяльності є оцінка доходів, витрат та прибутку банку.

Дані про динаміку окремих статей доходів, витрат та чистого прибутку ПУАТ «Смартбанк» показано в таблиці 4.

Таблиця 4.

Динаміка фінансових результатів ПУАТ «Смартбанк»

Показники	За І півріччя 2013 р., тис. грн.	За І півріччя 2014 р., тис. грн.	Відхилення, тис. грн.	Темп приросту, %
Чистий процентний дохід	49727	39 827	-9900	-19,91%
Чистий комісійний дохід	7333	2893	-4440	-60,55%
Результат від операцій з іноземною валютою	2311	(6426)	-	-
Результат від переоцінки іноземної валюти	(249)	9457	-	-
Інші операційні доходи	157	2668	2511	1599,36%
Відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках	(46864)	(23816)	-23048	-49,18%
Адміністративні та інші операційні витрати	6887	11380	4493	65,24%
Прибуток/(збиток) до оподаткування	5535	16032	10497	189,65%
Витрати на податок на прибуток	(33)	53	-	-
Прибуток/(збиток)	5502	16085	10583	192,35%

За підсумками першого півріччя 2014 року ПУАТ «Смартбанк» отримав прибуток в розмірі 16,085 млн. грн., що майже втричі (на 192,35% або на 10,583 млн. грн.) перевищило фінансовий результат банку за перше півріччя 2013 року. Серед основних чинників приросту прибутку банку слід виділити наступні:

- суттєве зменшення суми відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках (на 49,18% або на 23,048 млн. грн.);
- позитивний результат від переоцінки іноземної валюти в розмірі 9,457 млн. грн. (проти негативного результату за підсумками першого півріччя 2013 року на рівні 249 тис. грн.);
- значне зростання (на 1599,36% або в 17 разів) інших операційних доходів банку: зі 157 тис. грн. до 2,668 млн. грн.

Серед чинників тиску на фінансовий результат ПУАТ «Смартбанк» варто відзначити негативний результат від операцій з іноземною валютою (в розмірі 6,426 млн. грн.) та зростання адміністративних та інших операційних витрат банку (на 65,24% або на 4,493 млн. грн.). Крім цього, зменшення показали такі ключові статті доходів ПУАТ «Смартбанк» як чистий процентний дохід та чистий комісійний дохід. Так, за підсумками першого півріччя 2014 року в порівнянні з аналогічним періодом 2013 року чистий процентний дохід банку знизився на 19,91% або на 9,900 млн. грн. (до 39,827 млн. грн.), а чистий комісійний дохід скоротився на 60,55% або на 4,440 млн. грн. (до 2,893 млн. грн.).

Таким чином, підбиваючи підсумки аналізу фінансових результатів ПУАТ «Смартбанк» за перше півріччя 2014 року в порівнянні з першим півріччям 2013 року,

слід позитивно оцінити факт підтримання банком прибуткової діяльності. Незважаючи на складну фінансово-економічну ситуацію в країні та зменшення ключових статей доходів, прибуток ПУАТ «Смартбанк» зріс майже втричі, при тому, що темп приросту сукупного обсягу прибутку українських банків за той же період склав 6,15%.

Дотримання економічних нормативів, встановлених НБУ, є ще одним показником ефективності банківської діяльності, оскільки свідчить про стабільний економічній стан банку, його фінансову надійність. Отже, наступним аналітичним блоком аналізу банківської діяльності є оцінка виконання банком обов'язкових економічних нормативів.

В своєму дослідження зупинимося на аналізі виконання нормативів капіталу, нормативів ліквідності та нормативів кредитного ризику банку.

Дані про динаміку нормативів капіталу ПУАТ «Смартбанк» наведено в таблиці 5.

Таблиця 5.

Динаміка нормативів капіталу ПУАТ «Смартбанк»

Показники	Нормативне значення	01.07.2013		01.07.2014	
		Значення банку	Значення по системі	Значення банку	Значення по системі
Регулятивний капітал (Н1)	>120 млн.	310491	-	319801	-
Норматив адекватності регулятивного капіталу (Н2)	>10%	45,06%	17,99%	72,26%	15,87%
Норматив співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (Н3)	>9%	40,46%	14,01%	71,70%	12,56%

Регулятивний капітал ПУАТ «Смартбанк» (Н1) станом на 01.07.2014 становив 319,801 млн. грн., що на 9,310 млн. грн. або на 3% більше, ніж станом на 01.07.2013. Приріст регулятивного капіталу на фоні значного скорочення активів банку знайшов своє відображення у динаміці нормативу адекватності регулятивного капіталу (Н2) та нормативу співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (Н3). Так, за період з 01.07.2013 по 01.07.2014 зазначені нормативи зазнали наступних змін:

- норматив адекватності регулятивного капіталу (Н2) виріс на 27,20 п.п. і склав 72,26% (при встановленому НБУ граничному показнику на рівні «не менше 10%» і середньому значенні даного нормативу по банківській системі України в 15,87%);

- норматив співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів Банку (Н3) збільшився на 31,24 п.п. - до 71,70% (при визначеному регулятором нормативному значенні «не менше 9%» і середньоринковому показнику на рівні 12,56%).

Таким чином, за період з 01.07.2013 по 01.07.2014 нормативи капіталу ПУАТ «Смартбанк» (Н2 та Н3) показали висхідну динаміку, в той час коли середньоринкові показники рухалися по низхідним траєкторіям. Банківська установа має великий запас нормативів адекватності регулятивного капіталу (Н2) та співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (Н3): станом на 01.07.2014 Н2 та Н3 не лише суттєво перевищували встановлені регулятором граничні рамки, але й були значно вищими за середньоринкові показники. Так, Н2 перевищив середній показник даного нормативу по банківській системі України на 56,39 п.п., а Н3 — на 59,14 п.п.

Виконання банком нормативів ліквідності розглянемо за даними таблиці 6.

Таблиця 6.

Динаміка нормативів ліквідності ПУАТ «Смартбанк»

Показники	Нормативне значення	01.07.2013		01.07.2014	
		Значення банку	Значення по системі	Значення банку	Значення по системі
Норматив миттєвої ліквідності (Н4)	>20%	62,05%	55,97%	57,00%	48,50%

Норматив поточної ліквідності (Н5)	>40%	63,70%	88,64%	436,08%	78,71%
Норматив короткострокової ліквідності (Н6)	>60%	214,84%	90,28%	2072,60%	85,16%

Дослідження показало, що динаміка активів та зобов'язань ПУАТ «Смартбанк» відповідним чином відобразилася на динаміці нормативів ліквідності банку.

Нормативи ліквідності ПУАТ «Смартбанк» станом на 01.07.2014 в порівнянні з 01.07.2013 зазнали наступних змін:

- норматив миттєвої ліквідності (Н4) зменшився на 5,05 п.п. і склав 57,00% (при встановленому НБУ граничному значенні «не менше 20%» і середньому показнику даного нормативу по банківській системі України в 48,50%);
- норматив поточної ліквідності (Н5) виріс на 372,38 п.п. до 436,08% (при нормативному показнику «не менше 40%» і середньому значенні по системі українських банків на рівні 78,71%);
- норматив короткострокової ліквідності (Н6) збільшився на 1857,76 п.п., сягнувши позначки в 2072,60% (при граничному показнику «не менше 60%» і середньоринковому значенні 85,16%).

Підводячи підсумки аналізу індикаторів ліквідності ПУАТ «Смартбанк» слід підкреслити, що станом на 01.07.2014 всі три нормативи ліквідності (Н4, Н5 та Н6) продемонстрували високі значення, а показники поточної (Н5) та короткострокової (Н6) ліквідності були на дуже високих позначках. Так, норматив миттєвої ліквідності банку (Н4) перевищив середній показник даного нормативу по банківській системі України на 8,50 п.п., норматив поточної ліквідності (Н5) був вищим за середньоринкове значення на 357,37 п.п., а норматив короткострокової ліквідності (Н6) - на 1987,44 п.п.

Дотримання банківською установою встановлених нормативних значень щодо регулювання кредитного ризику дослідимо за допомогою таблиці 7

Таблиця 7.

Динаміка нормативів кредитного ризику ПУАТ «Смартбанк»

Показники	Нормативне значення	01.07.2013		01.07.2014	
		Значення банку	Значення по системі	Значення банку	Значення по системі
Максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента(Н7)	>25%	24,36%	22,47%	23,45%	22,46%
Великі кредитні ризики (Н8)	>800%	182,39%	243,58%	116,95%	179,42%
Максимальний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру (Н9)	>5%	0,01%	0,27%	0,00%	0,32%
Максимальний сукупний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам (Н10)	>30%	0,02%	1,54%	0,00%	1,93%

Нормативи кредитного ризику ПУАТ «Смартбанк» станом на 01.07.2014 в порівнянні з 01.07.2013 зазнали наступних змін:

- норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) зменшився на 0,91 п.п. і склав 23,45% (при встановленому НБУ граничному значенні «не менше 25%» і середньому показнику даного нормативу по банківській системі України в 22,46%);
- норматив великих кредитних ризиків (Н8) знизився на 65,44 п.п. до 116,95% (при нормативному показнику «не більше 800%» і середньому значенні по системі українських банків на рівні 179,42%);

- норматив максимального розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру (Н9) дорівнює 0% (при граничному показнику «не більше 5%» і середньоринковому значенні 0,32%);

- норматив максимального сукупного розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам (Н10) також дорівнює 0% (при граничному показнику «не більше 30%» і середньоринковому значенні 1,93%).

З таблиці 7 можна побачити, що протягом досліджуваного періоду показники, які визначають ризиковість кредитних операцій банківської установи, було дотримано у межах нормативних значень. Це свідчить про те, що банк дотримується консервативної політики управління кредитними ризиками, що в умовах економічної нестабільності захищає банк від надмірної концентрації кредитного ризику по всіх контрагентах.

Висновки. Отримані результати аналізу діяльності ПУАТ «Смартбанк» за фінансовими показниками дають можливість зробити висновок, що в період, що досліджується, банк працював достатньо ефективно. Але аналіз діяльності комерційного банку є багатовимірною задачею, при вирішенні якої необхідно провести оцінку різних сторін діяльності банку. Тому, щоб визначити перспективи розвитку комерційного банку, необхідно проаналізувати не тільки звітні матеріали самого банку, але й надати характеристику економічного стану клієнтів банку (кредиторів і позичальників), оцінити конкурентів, провести маркетингове дослідження кон'юнктури ринку і т.п. В сучасних умовах нестабільної загальноекономічної та соціально-політичної ситуації тільки такий комплексний аналіз дозволяє визначити ефективність роботи банку по основних напрямах його бізнесу та досягнути стійкого і прибуткового функціонування банку.

Список використаних джерел:

1.Жарковская Е.П. Финансовый анализ деятельности коммерческого банка [Текст] : учебник / Е. П. Жарковская. — М. : Издательство «Омега-Л», 2010. – 325 с.

2.Аналіз банківської діяльності [Текст] : підручник / А.М. Герасимович, І.М. Парасій-Вергуненко [та ін.] ; під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Герасимовича . – К.: КНЕУ, 2004. – 599 с.

3.Батракова Л.Г. Экономический анализ деятельности коммерческого банка. Изд. 2-е, перераб. и доп. [Текст]: Ученик для вузов. / Л.Г. Батракова - М.: Логос, 2005. – 368 с.

4.Мещеряков А.А. Організація діяльності комерційного банку. [Текст]: Навчальний посібник. / А.А. Мещеряков – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 608 с.

5.Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз банківської діяльності [Текст]: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / І.М. Парасій-Вергуненко – К.: КНЕУ, 2003. – 347 с.

6.Банківський нагляд [Електронний ресурс]: офіційний сайт НБУ. Режим доступу: http://www.bank.gov.ua

7.Фінансова звітність [Електронний ресурс]: офіційний сайт ПУАТ «Смартбанк». Режим доступу: http://smartbank.kiev.ua